

# Тема 9

## Податок на доходи фізичних осіб

курс “Податкова система”

**мета заняття:**



# План лекційного заняття:

1. Економічна сутність податку на доходи фізичних осіб та його становлення в Україні.
2. Платники та об'єкт оподаткування податком на доходи фізичних осіб. База оподаткування.
3. Ставки податку на доходи фізичних осіб.
4. Податкова соціальна пільга при оподаткуванні доходів фізичних осіб.
5. Поняття податкової знижки та умови її застосування.
6. Порядок нарахування податку на доходи фізичних осіб.

## Самостійна робота:

1. Доходи, які підлягають оподаткуванню та, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу.
2. Порядок подання фізичними особами річної декларації про майновий стан і доходи (податкової декларації).

Провідна роль у податкових системах багатьох розвинених країн належить податку на доходи фізичних осіб



Вперше запроваджено в Англії в 1798 р., однак у 1816р. – скасовано. І лише з 1842 р. він перетворився на **постійне джерело доходів англійського бюджету.**

В 1891 р. податок на доходи фізичних осіб вводитьься в Німеччині, в 1914 р. – у Франції, в 1915 р. в

# Основні умови поширення податку в більшості країн світу

- ▣ **зростання індивідуальних доходів та зосередження різних їх видів** (як результат одночасного володіння промисловими підприємствами, цінними паперами, нерухомістю і т.д.) в одних руках, що робило більш доцільним сукупне обкладання доходів;
- ▣ **підвищення рівня податкової культури** (а отже, й освіченості) населення. На думку дослідників, до сплати податків як до виконання громадського обов'язку почали ставитись з середини ХІХ ст. завдяки, з одного боку, кращому усвідомленню кожним індивідом своєї залежності від інших індивідів і суспільства в цілому, отже, важливості **задоволення суспільних потреб**, і, з другого – завдяки змінам у структурі державних видатків у напрямку зростання **частки соціальних видатків, особливо на освіту й охорону здоров'я**.




Це зумовило поступове закріплення **податку на доходи фізичних осіб** у податкових системах багатьох країнах та його перетворення на **основне джерело доходів державного бюджету**. Так у другій половині 20-х рр. ХХ ст. частка зазначеного податку в загальній сумі податкових надходжень становила 62,2% у Франції, 56,4% у США, 45,3% у Великобританії, 39,0% у Німеччині.

## Переваги податку на доходи фізичних осіб:


- дозволяє обкладати платника відповідно до його платоспроможності;
- більшою мірою відповідає ідеалу соціальної справедливості внаслідок запровадження **неоподаткованого мінімуму** і **прогресивної шкали оподаткування**, що застосовується в багатьох країнах;
- дозволяє обкладати **доходи, що отримуються з різних джерел**;
- є однією більш досконалою формою оподаткування, оскільки **охоплює чистий дохід суспільства** - те основне джерело, з якого повинні сплачувати податки;
- забезпечує **взаємозв'язок між податками і суспільними благами**, що отримує індивід від держави, попит на які, як і сума податкових платежів, залежить від величини індивідуального доходу.

# В сучасних умовах податок на доходи фізичних осіб є одним із найвагоміших джерел доходів бюджету та виконує роль соціального регулятора



Серед європейських країн найбільше фіскальне значення він має в таких країнах, як Данія, Фінляндія, Швеція, забезпечуючи 30-50% загальної суми податкових надходжень.

У ряді європейських країн його фіскальна роль зменшилася, поступившись ролі платежів до соціальних фондів.



Податок на доходи фізичних осіб є важливим інструментом державного регулювання доходів платників, інвестицій, нагромадження капіталу, ділової активності, сукупного споживання та інших важливих чинників цілісності, стабільності та розвитку суспільства

За період існування України оподаткування доходів громадян зазнало численних трансформацій та перетворень методом апробації як прогресивної, так і пропорційної системи оподаткування



Систему прибуткового оподаткування громадян в Україні було запроваджено з 1991р. наслідок ухвалення Закону Української РСР «Про прибутковий податок з громадян Української РСР, іноземних громадян та осіб без громадянства» від 5 липня 1991 р.

З 26 грудня 1992 р. система оподаткування фізичних осіб регулювалась Декретом КМУ «Про прибутковий податок з громадян».

Цей період податок на доходи фізичних осіб (прибутковий податок з громадян) з точки зору фіскальної достатності й економічної ефективності сприймався негативно.



Високого другорядність у 90-ті роки, яка була зумовлена такими причинами, як недосконалість конструкції фіскального механізму, низький рівень доходів переважної більшості громадян, неготовність платників до сплати через низький рівень довіри до держави, викликала об'єктивну потребу в реформуванні системи прибуткового оподаткування фізичних осіб.

Принципово диференціював правила й запровадив нові схеми оподаткування доходів громадян у 2004 р. Закон України "Про податок з доходів фізичних осіб". Декрет КМУ "Про прибутковий податок з громадян" втратив чинність, за винятком норм розділу IV у частині оподаткування доходів фізичних осіб від зайняття підприємницькою діяльністю.

### Основними нововведеннями закону стали:

- **відмова від прогресивної шкали оподаткування доходів фізичних з максимальної ставкою 40 % та встановлення єдиної податкової ставки оподаткування сукупного місячного (річного) доходу у розмірі 15%, а на період з 1 січня 2004 р. по 31 грудня 2006 р. - 13 %;**
- **встановлення права платника податку на податковий кредит, який є сумою витрат, понесених платником податку - резидентом у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг) у резидентів України протягом звітного року. На суму таких витрат дозволяється зменшення суми загального доходу платника, одержаного ним за наслідками календарного року;**
- **розширення бази оподаткування;**
- **надання податкових соціальних пільг, що визначаються у відсотках до розміру мінімальної заробітної плати в розрахунку на місяць (100 %, 150 % та 200 %).**



# РЕФОРМА ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ З ПРИЙНЯТТЯМ ПОДАТКОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ



З введенням у дію Податкового кодексу України у 2011 р.

загальні принципи оподаткування доходів громадян змістовно не змінилися і знайшли своє відображення в розділі IV «Податок на доходи фізичних осіб».

Водночас змін у порядку справляння та адміністрування податку на доходи фізичних осіб чимало.

У ТКУ продовжено реформування порядку застосування ставок податку на доходи фізичних осіб.

**Необхідно нагадати!** У 2004 р. замість п'яти ставок цього податку було встановлено єдину – 15%. Це, з одного боку, спростило механізм справляння податку, проте, з іншого – не відповідало принципу соціальної справедливості в оподаткуванні. Установлюючи єдину податкову ставку, держава поклала певну надію на виконання податкових зобов'язань з боку суб'єктів тіньової економіки, а отже, на розширення бази оподаткування. Проте такі зміни не привели до сподіваних обсягів легалізації доходів та не стимулювали в очікуваній мірі їх зростання.



## Обсяги тіньової економіки в Україні перевищують більш як половину ВВП.

Розрахунки професора Фрідріха Шнайдера (університет Лінц, Австрія), проведені у 2007р., свідчать, що Україна у 2004 р. мала тіньову економіку в обсязі 54,9%, а у 2005 – 55,3% ВВП



Згідно з даними соціологічних опитувань, до **40% молоді** у великих містах і прикордонних регіонах України працює в тіньовому секторі. Приблизно для **2,5 млн громадян** нашої країни тіньова економіка є основним джерелом прибутків. За оцінюванням НБУ, поза офіційною сферою грошового обігу перебуває більш ніж **15 млрд дол.**, що обслуговують потреби тіньового сектора, який за показниками надходжень коштів (**до 50% ВВП**) можна зрівнювати з офіційною економікою

## Запровадження прогресивної дворівневої шкали ПДФО

Невирішеність зазначеної проблеми сприяла відповідним змінам у ПКУ, яким запроваджено



**прогресивну дворівневу шкалу та встановлено підвищену ставку ПДФО - 17%** суми перевищення з урахуванням податку, сплаченого за ставкою 15% у разі, якщо загальна сума отриманих платником податку у звітному податковому місяці доходів **перевищує десятикратний розмір мінімальної заробітної плати**, установленної законом на 1 січня звітного податкового року.



**Прогресивна ставка - передбачає зростання податкової ставки при збільшенні об'єкта оподаткування**

Закон України від 28 грудня 2014 року №71-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо

## ПОДАТКОВА РЕФОРМА 2015 Р. В ЧАСТИНІ ПДФО

	До 1 січня 2015	Після 1 січня 2015
База оподаткування для місячного оподаткованого доходу <b>не перевищує</b> 10-кратного розміру min з/п на 1 січня	<b>15%</b>	<b>15%</b>
База оподаткування для місячного оподаткованого доходу <b>перевищує</b> 10-кратного розміру min з/п на 1 січня	<b>17%</b>	<b>20%</b>
<b>Зарплата шахтарів</b>	<b>10%</b>	<b>Норму скасовано</b>
<b>Виграші та призи в державну та недержавну грошові лотереї</b>	<b>15% за умови перевищення розміру понад 50 min з/п</b>	<b>15%</b>
<b>Пенсії</b>	<b>15% за умови, коли розмір пенсії &gt; 10 000 грн. але &lt;22 180 грн.</b>	<b>15% за умови, коли розмір пенсії &gt; 3654 грн. (3 min з/п) але &lt;15834грн. (13 min з/п)</b>
<b>Пенсії</b>	<b>17% за умови, коли розмір пенсії &gt; 22180 грн. (на суму перевищення)</b>	<b>20% за умови, коли розмір пенсії &gt; 15834 грн. (на суму перевищення)</b>

# ВІЙСЬКОВИЙ ПОДАТОК

1,5 %

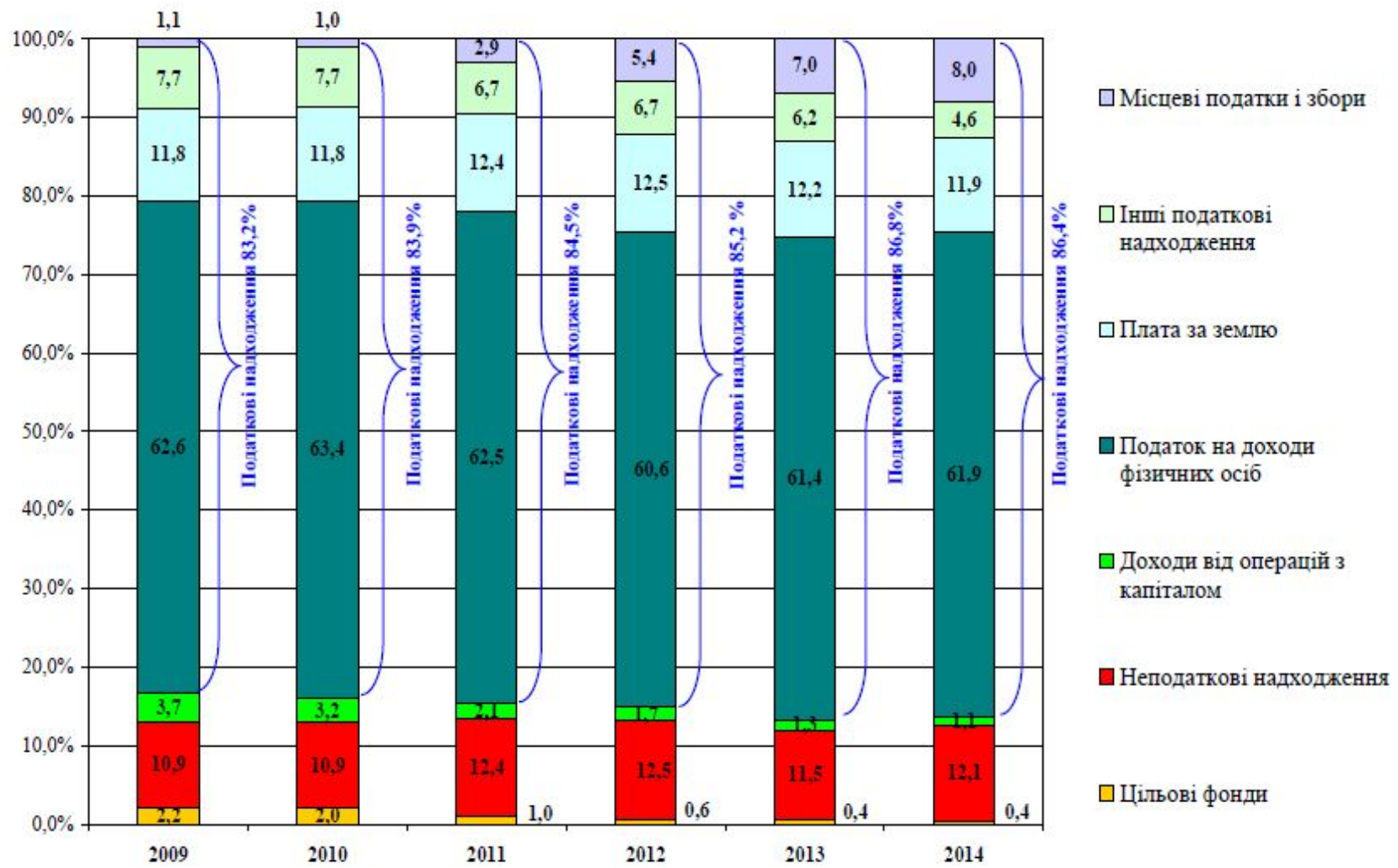
із доходів громадян



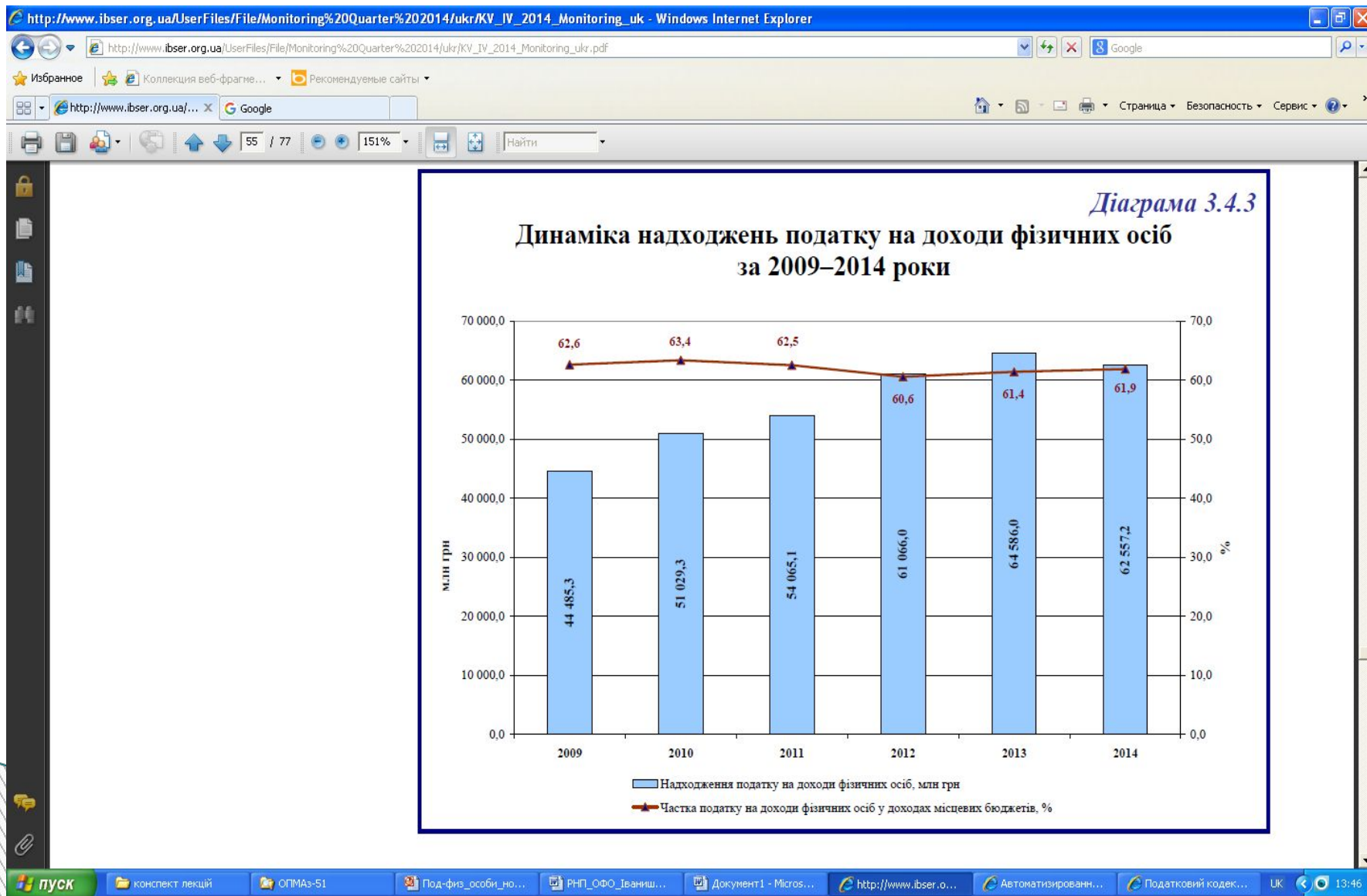
Загальнодержавний **військовий збір** введено з **3 серпня 2014 р.** Законом України від 31 липня 2014 р. **№ 1621-VII "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України"**



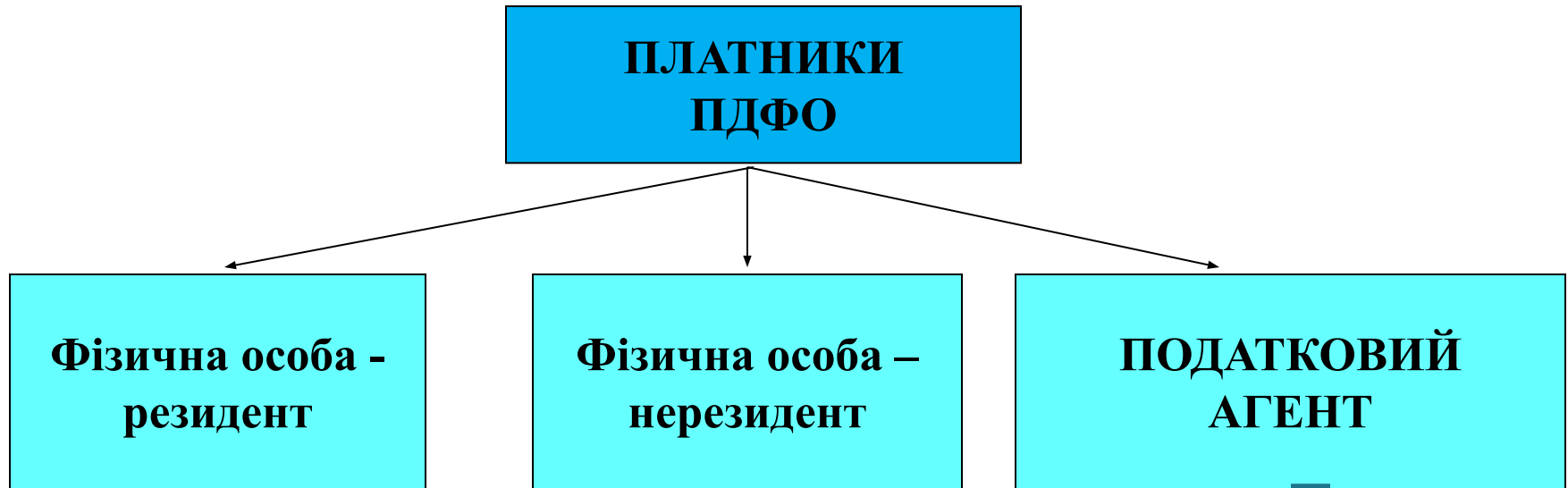
# Структура доходів місцевих бюджетів за 2009-2014 роки



# Динаміка надходжень податок на доходи фізичних осіб за 2009-2014 роки



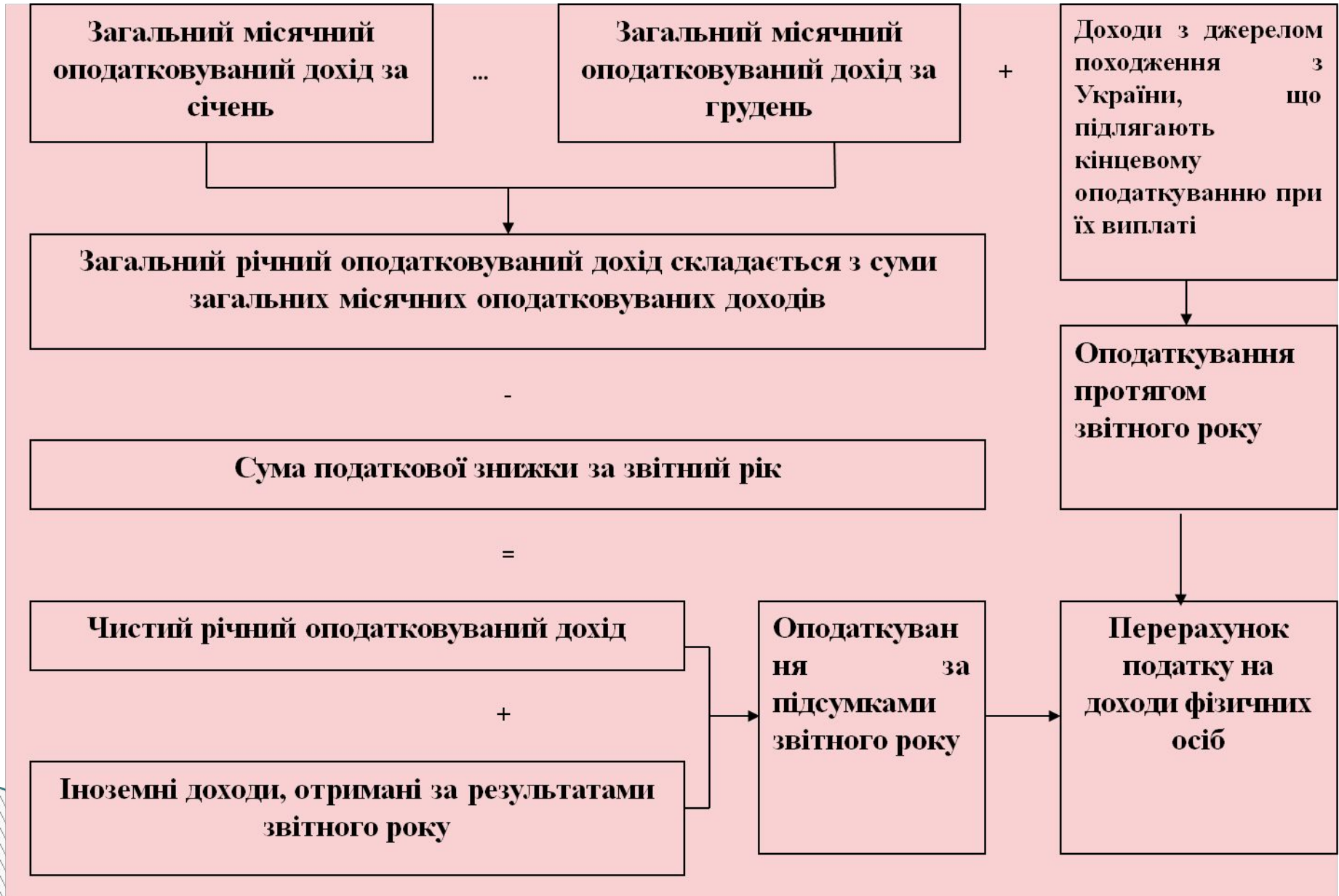
# Платники податку на доходи фізичних осіб



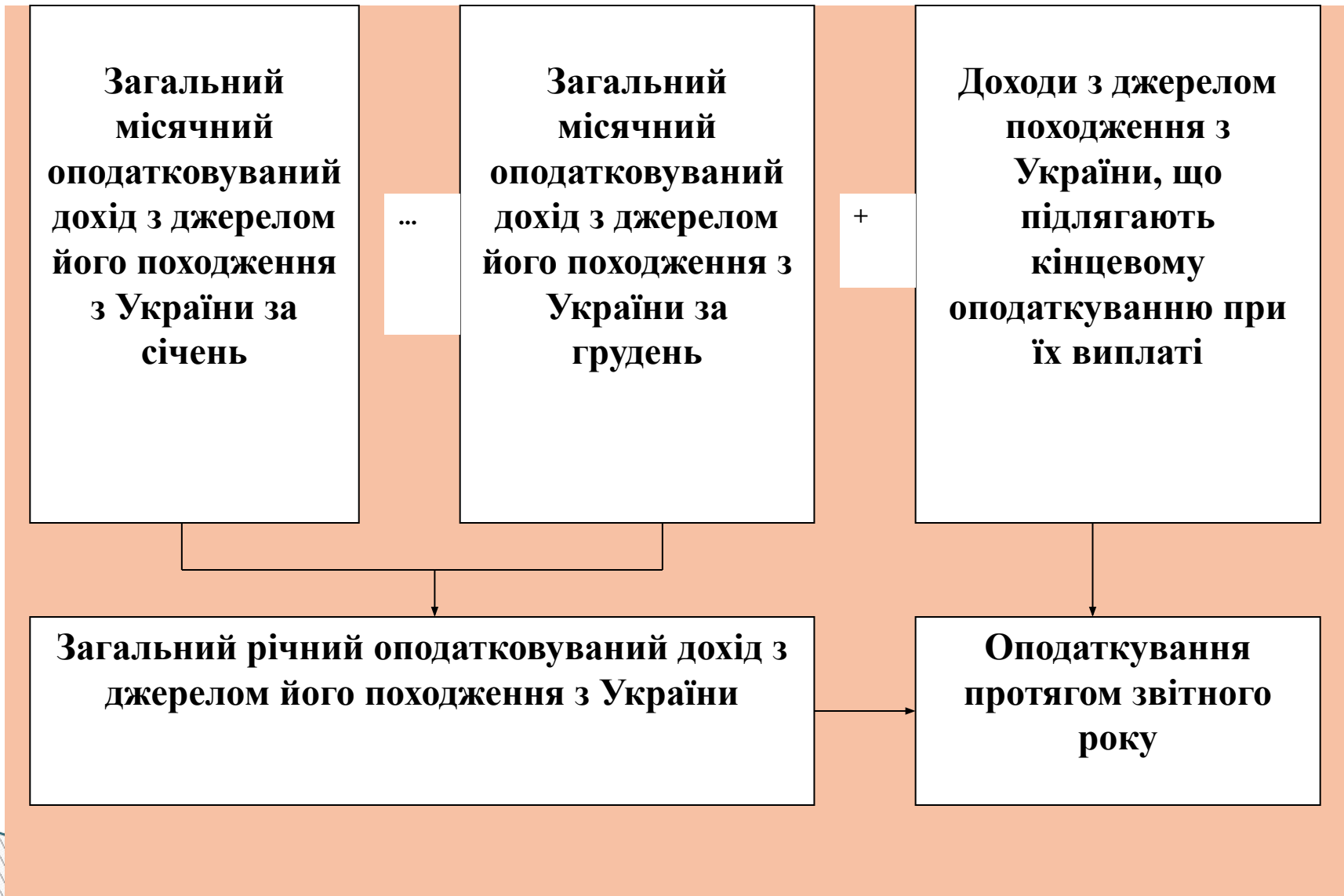
юридична особа, самозайнята особа, представництво нерезидента – юрособи, які незалежно від організаційно-правового статусу, способу оподаткування іншими податками та форми нарахування доходу зобов'язані нараховувати, утримувати та сплачувати податок від імені та за рахунок коштів платника податку



# ОБ'ЄКТ ОПОДАТКУВАННЯ РЕЗИДЕНТА



# ОБ'ЄКТ ОПОДАТКУВАННЯ НЕРЕЗИДЕНТА



# БАЗОЮ ОПОДАТКУВАННЯ

є загальний оподатковуваний дохід

**Загальний оподатковуваний дохід** - будь який дохід, який підлягає оподаткуванню, нарахований (виплачений, наданий) на користь платника податку протягом звітного податкового періоду.

**Загальний місячний оподатковуваний**

**дохід** складається із суми оподатковуваних доходів, нарахованих (виплачених, наданих) протягом такого звітного податкового місяця.





# СТРУКТУРА ЗАГАЛЬНОГО ОПОДАТКОВУВАНОВОГО ДОХОДУ ПЛАТНИКА ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

## Пасивні доходи

Лізингові (орендні)  
платежі

Дивіденди,  
виграші, призи,  
проценти, роялті

Інвестиційний  
прибуток

Спадщина й  
подарунки

Страхові виплати  
та відшкодування

Благодійна  
допомога

**Заробітна плата,  
суми винагород  
та додаткові  
блага**

**ЗАГАЛЬНИЙ  
ДОХІД  
ПЛАТНИКА  
ПДФО**

**Доходи від  
продажу об'єктів  
майнових і  
немайнових  
прав, нерухомого  
і рухомого майна**

## Інші доходи

Дохід минулих  
податкових періодів

Сума заборгованості

Надміру витрачені  
кошти на відрядження  
і підзвіт

Хабар, скарб

Доходи, отримані як  
позитивна різниця

Неустойка, штраф,  
пеня

Доходи нерезидентів

Іноземні доходи

# До загального місячного оподаткованого

## доходу включаються:

- доходи у вигляді *заробітної плати*, інші виплати та винагороди, нараховані (виплачені) платнику податку відповідно до умов *трудового* або *цивільно-правового* договору;
- доходи від продажу об'єктів прав інтелектуальної (промислової) власності;
- доходи у вигляді сум *авторської винагороди*, іншої плати за надання права на користування або розпорядження іншим особам нематеріальним активом (творами науки, мистецтва, літератури або іншими нематеріальними активами) (далі – роялті);
- дохід від надання майна в *лізинг, оренду* або *суборенду*;
- оподатковуваний дохід (прибуток), *не* включений до розрахунку загальних оподатковуваних доходів *попередніх* податкових періодів;
- сума *заборгованості* платника податку, за якою *минув строк позовної давності*, та яка перевищує суму, що становить 50% МПМ;

# До загального місячного оподаткованого доходу включаються:

- ▣ *пасивні доходи*, доходи у вигляді вигащів, призів;
- ▣ *інвестиційний прибуток* від здійснення платником податку операцій з цінними паперами, деривативами та корпоративними правами;
- ▣ дохід у вигляді вартості *успадкованого майна чи отриманого у дарунок майна*, у межах, що підлягає оподаткуванню;
- ▣ сума *надміру витрачених коштів*, отриманих платником податку *на відрядження* або *під звіт* та не повернутих у встановлені законодавством строки;
- ▣ кошти або майно (немайнові активи), отримані платником податку як *хабар*, *викрадені* чи знайдені як *скарб, не зданий державі* згідно із законом, у сумах, підтверджених обвинувальним вирокком суду, не залежно від призначеної ним міри покарання;
- ▣ доходи, які становлять *позитивну різницю* між сумою внесених фізичною особою коштів до *фонду фінансування будівництва* та сумою коштів, виплачених такій особі з такого фонду;
- ▣ дохід у вигляді *неустойки*, *штрафів* або *пені*, фактично одержаних платником податку як відшкодування матеріальної або немайнової (моральної) шкоди;

# До загального місячного оподаткованого доходу включаються:

- сума *страхових виплат, страхових відшкодувань, викупних сум або пенсійних виплат*, що сплачуються платнику податку за договорами довгострокового страхування життя ;
- дохід, отриманий платником податку як *додаткове благо*.
- дохід, отриманий платником податку за **зданий** (проданий) ним **брухт дорогоцінних металів**, крім доходу, отриманого за брухт дорогоцінних металів, проданий Національному банку України.
- **суми пенсій** (включаючи суму їх індексації, нараховану відповідно до закону) **або щомісячного довічного грошового утримання**, отримуваних платником податку з Пенсійного фонду України чи бюджету згідно із законом, **якщо їх розмір перевищує три розміри мінімальної заробітної плати** (у розрахунку на місяць), встановленої на 1 січня звітного податкового року, - у частині такого перевищення.

# ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ В НЕГРОШОВІЙ ФОРМІ

При нарахуванні доходів у будь-яких негрошових формах база оподаткування визначається як вартість такого нарахування, визначена за звичайними цінами, помножена на коефіцієнт, який розраховується за такою формулою:

$$K = 100 \% : (100 \% - Sp (\%))$$

де:

K - коефіцієнт;

Sp (%) - ставка податку, встановлена для таких доходів на момент такого нарахування.



# СТАВКИ ПОДАТКУ

Сума місячної заробітної плати ДО 10 МЗП  
(у 2015 р. - 12180грн.)

15 %

20 %  
до частини перевищення

Сума місячної заробітної плати ВІД 10 МЗП  
(у 2015 р. - 12180грн.)

СТАВКИ ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

30 %

5 %

0 %

# Структура податку на доходи фізичних осіб за видами доходів в Україні у 2014 р.

## Частка ПДФО за видами доходів, %



Тенденція домінування основної частки надходжень ПДФО з трудових доходів населення залишається практично незмінною. При цьому закономірного збільшення надходжень від інших джерел доходу громадян у зв'язку з розширенням бази оподаткування з 2004 р. так і не відбулося.





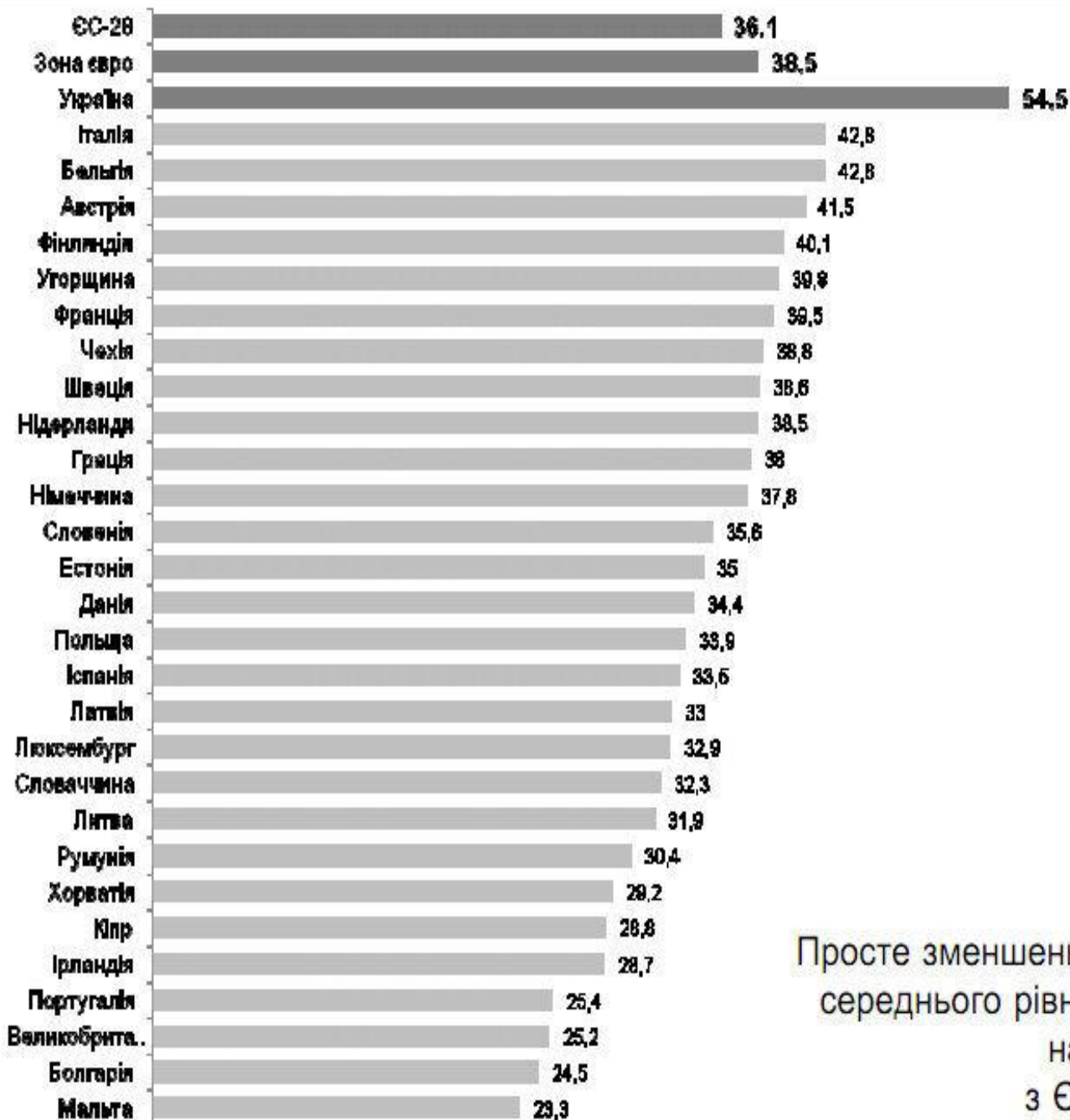
**В НАУКОВИХ КОЛАХ ІСНУЄ ТВЕРДЖЕННЯ**, що нововведення ПКУ щодо встановлення **підвищеної ставки ПДФО не зможе** суттєво вплинути на зростання обсягу податкових надходжень та **підвищення фіскальної ефективності** цього податку.

Однією з вагомих причин такої ситуації є стримування **легалізації заробітної плати** **високим рівнем зборів до соціальних фондів**, платником яких визначено роботодавця, а об'єктом оподаткування – фонд заробітної плати.

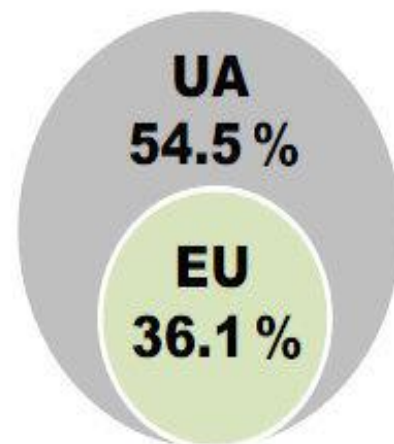


**Недостатньо ефективними** є також **внутрішні механізми ПДФО**, оскільки не дають державі здійснити перерозподіл надвисоких доходів. На відміну від **розвинутих країн світу**, де **громадяни з невисокими зарплатами звільняються від прибуткового податку**, а натомість основний тягар наповнення бюджету лягає на заможні верстви населення, для яких установлена **прогресивна шкала оподаткування**, в Україні основне податкове навантаження щодо ПДФО лягає на громадян, котрі не мають високих доходів.

ПОДАТКОВЕ НАВАНТАЖЕННЯ НА ЗАРПЛАТУ (ПДФО + внески на соц. страхування), %, 2013 р.



Загальне податкове навантаження\* на зарплатні доходи в Україні в **1.5** рази більше ніж в **ЄС-27**



\* Сума всіх зарплатних податків до всіх зарплатних доходів

Просте зменшення ставок ЄСВ та ПДФО до середнього рівня ЄС істотно зменшило б надходження з ЄСВ та ПДФО

# ПОДАТКОВА СОЦІАЛЬНА ПІЛЬГА (далі - ПСП)

Відповідно до ПКУ платник податку має право на зменшення суми загального місячного оподаткованого доходу, отриманого з джерел на території України від одного працедавця у вигляді заробітної плати, на суму так званої податкової соціальної пільги.

ПСП застосовується до доходу, нарахованого на користь платника податку протягом звітного податкового місяця як **заробітна плата** (інші прирівняні до неї відповідно до законодавства виплати, компенсації та відшкодування), якщо його розмір **не перевищує суми, яка дорівнює сумі місячного прожиткового мінімуму, діючого для працездатної особи на 1 січня звітного податкового року, помноженої на 1,4 та округленої до найближчих 10 гривень.**

Розмір ПСП дорівнює **50% мінімальної заробітної плати** (у розрахунку на місяць), встановленої законом на 1 січня звітного податкового року.



## ПОДАТКОВА СОЦІАЛЬНА ПІЛЬГА

=

**50 % мінімальної заробітної плати станом на 1 січня 2015 року = 50% x 609 грн. = 1218 грн.**

## РОЗМІРИ ПОДАТКОВОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПІЛЬГИ У РОЗРАХУНКУ НА 2015 РІК

Заробітна плата < 1,4 x  
місячний прожитковий  
мінімум на 01.01.2015  
(1710 грн. ~ 1,4 x 1218грн.)

**150 % податкової  
соціальної пільги =  
913,5грн.  
(150% x 609 грн.)**

**200 % податкової  
соціальної пільги = 1  
218 грн.  
(200% x 609 грн.)**



## Основними вимогами до застосування ПСП є:

- на будь-яку ПСП має право претендувати лише той працівник, **заробітна плата якого за одним із місць роботи, за яким він має намір застосувати податкову соціальну пільгу, не перевищує ліміту;**
- якщо платник податку має право на застосування ПСП із двох і більше підстав, **ПСП застосовується тільки одна** – на підставі, що передбачає її найбільший розмір;
- ПСП застосовується до нарахованого місячного доходу платника податку у вигляді **заробітної плати виключно за одним місцем** нарахування, яке платник податку обирає самостійно, стосовно чого він **подає працедавцю заяву про застосування пільги за встановленою ДФСУ формою.**

Проголошено Генеральному директору ТОВ «АВС» Удовенко Є.В.  
від Піліпчук Сергія Олександровича

Ідентифікаційний номер платника податків \_\_\_\_\_  
пропорційного(-ої) менеджером відділу реклами  
указується посіда \_\_\_\_\_

1	2	3	4	5	6	7	8	9	8
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

**ЗАЯВА**  
про застосування податкової соціальної пільги

1. Прошу застосувати до нарахovanого мені доходу у вигляді заробітної плати податкову соціальну пільгу в розмірі, визначеному в підпункті \_\_\_\_\_  
Підпункті «г» підпункту 6.1.2 пункту 6.1 статті 6 Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб»<sup>2</sup>  
посилання на норму, відповідно до якої буде отримуватися пільга пункту 6.1 статті 6 Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб» (далі - Закон).

2. Для застосування податкової соціальної пільги надаю такі документи:

- 1) Паспорт ІС 019319, виданий 16.06.95 р. Червонобайльким РВ УМВС;
- 2) Свідчення про реєстрацію шлюбу № 523 від 05.01.2008 р. \_\_\_\_\_;
- 3) Свідчення про смерть дружини № 12 від 03.12.2004 р. \_\_\_\_\_;
- 4) \_\_\_\_\_;
- 5) \_\_\_\_\_;

кілька документів на його реквізиті

Наведена інформація є достовірною.

3. Мені відомо, що згідно з підпунктом 6.3.1 пункту 6.3 статті 6 Закону податкова соціальна пільга застосовується виключно за одним місцем нарахування (виплати) місячного доходу у вигляді заробітної плати.

«10» січня 2005 року \_\_\_\_\_  
дата \_\_\_\_\_  
підпис \_\_\_\_\_

Категорії платників, які мають право на ПСП у розмірі 100 (50)% розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи станом на 1 січня звітного року

1. Будь-який платник, який отримує місячний дохід у вигляді заробітної плати, якщо його розмір не перевищує суми, яка дорівнює сумі місячного прожиткового мінімуму, діючого для працездатної особи на 1 січня звітного податкового року, помноженої на 1,4 та округленої до найближчих 10 гривень.

\*2015 рік=1218,0 грн.  $\times 1,4=1710,00$  грн.

2. Особа, яка утримує двох чи більше дітей віком до 18 років, - у розрахунку на кожну таку дитину

Граничний дохід для застосування ПСП

Для одного з батьків: 1710 грн.  $\times$  кількість дітей

Для другого з батьків : 1710 грн.

**Наприклад.** Гранична межа з/п матері 2-х дітей до якої можна застосувати ПСП =

1710грн.  $\times$  2 дітей = 3420 грн.

Розмір ПСП = 609 грн.  $\times$  2 дітей = 1218 грн.



## Категорії платників, які мають право на отримання податкової соціальної пільги у розмірі 150% загальної суми ПСП

**Одинока матір (батько), вдова (вдівець), або опікун, піклувальник** - у розрахунку на кожну дитину віком до 18 років

**Особа, який утримує дитину-інваліда** - у розрахунку на кожну таку дитину віком до 18 р.

**Особи, віднесені законом до першої або другої категорій осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, включаючи осіб, нагороджених грамотами Президії Верховної Ради УРСР у зв'язку з їх участю в ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи**

**Учні, студенти, аспіранти, ординатори, ад'юнкти**

**Інваліди I або II групи, у тому числі з дитинства, крім інвалідів з числа учасників бойових дій**

**Особа, якій присуджено довічну стипендію як громадянину, що зазнав переслідувань за правозахисну діяльність, включаючи журналістів**

**Платник податку, який є учасником бойових дій на території інших країн у період після Другої світової війни на якого поширюється дія Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", крім осіб учасників бойових дій під час Другої світової війни**

## Категорії платників, які мають право на отримання податкової соціальної пільги у розмірі **200%** суми загальної ПСП

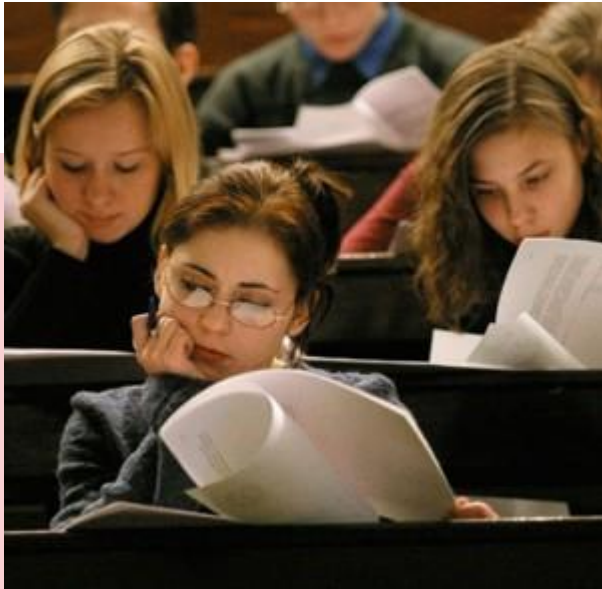
**Герої України, Герої Радянського Союзу, Герої Соціалістичної Праці** або повний кавалер ордена Слави чи ордена Трудової Слави, особи нагороджені чотирма і більше медалями "За відвагу"

**Учасники бойових дій під час Другої світової війни та інваліди I і II групи**, з числа учасників бойових дій на території інших країн у період після Другої світової війни, на яких поширюється дія Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту

**Колишні в'язні концтаборів, гетто та інших місць примусового утримання під час Другої світової війни** або особи, визнанні репресованою чи реабілітованою

**Особи, які були насильно вивезені з території колишнього СРСР під час Другої світової війни** на територію держав, що перебували у стані війни з колишнім СРСР або були окуповані фашистською Німеччиною та її союзниками

**Особи, які перебували на блокадній території колишнього Ленінграда (Санкт-Петербург, Російська Федерація)** у період з 8 вересня 1941 року по 27 січня 1944 року



## Податкова соціальна пільга не може бути застосована до:

- доходів платника податку, інших ніж заробітна плата;
- заробітної плати, яку платник податку протягом звітного податкового місяця отримує одночасно з доходами у вигляді стипендії, грошового чи майнового (речового) забезпечення учнів, студентів, аспірантів, ординаторів, ад'юнктів, військовослужбовців, що

**ПОДАТКОВА ЗНИЖКА** - документально підтверджена сума (вартість)

витрат платника податку - резидента у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг) у резидентів - фізичних або юридичних осіб протягом звітного року, на яку дозволяється зменшення його загального річного оподатковуваного доходу, одержаного за наслідками такого звітного року у вигляді заробітної плати

**Документальне підтвердження витрат, що**

**включаються до податкової знижки:**

відповідними платіжними та розрахунковими документами, квитанціями, фіскальними або товарними чеками, прибутковими касовими ордерами, копіями договорів, що ідентифікують продавця товарів (робіт, послуг) і їх покупця (отримувача). У зазначених документах обов'язково повинно бути відображено вартість таких товарів (робіт, послуг) і строк їх продажу.



## УМОВИ НАДАННЯ ПОДАТКОВОЇ ЗНИЖКИ:

може бути нарахована виключно резиденту, який має реєстраційний номер облікової картки платника податку, а так само резиденту - фізичній особі, яка через свої релігійні переконання відмовилась від прийняття реєстраційного номера платника податків та офіційно повідомила про це відповідний орган ДФС і має про це відмітку у паспорті

товари (роботи, послуги), вартість яких дозволено включати до податкової знижки платника податків, має бути придбано у резидентів - фізичних або юридичних осіб

загальна сума нарахованої податкової знижки не може перевищувати суми загального оподаткованого доходу платника податку, одержаного протягом звітного року як заробітна плата (зменшена на суму єдиного соціального внеску, ПСП)

якщо платник податку не скористався правом на нарахування податкової знижки за підсумками звітного податкового року, таке право на наступні податкові роки не переноситься

# Перелік витрат, дозволених до включення до податкової знижки:

- частину суми процентів, сплачених таким платником податку за користування іпотечним житловим кредитом;
- суму коштів або вартість майна, переданих платником податку у вигляді пожертвувань або благодійних внесків неприбутковим організаціям;
- суму коштів, сплачених платником податку на користь закладів освіти для компенсації вартості здобуття середньої професійної або вищої освіти та/або члена його сім'ї першого ступеня споріднення, який не одержує заробітної плати;
- суму витрат платника податку на оплату допоміжних репродуктивних технологій згідно з умовами, встановленими законодавством, але не більше ніж сума, що дорівнює третині доходу у вигляді заробітної плати за звітний податковий рік;



# Перелік витрат, дозволених до включення до **ПОДАТКОВОЇ ЗНИЖКИ:**

- суму витрат платника податку на оплату вартості **державних послуг, пов'язаних з усиновленням дитини**, включаючи сплату державного мита;
- суми витрат платника податку на сплату видатків на **будівництво (придбання) доступного житла**, визначеного законом, у тому числі на погашення пільгового іпотечного житлового кредиту, наданого на такі цілі, та процентів за ним.
- суму витрат платника податку на сплату страхових платежів (страхових внесків, страхових премій) та пенсійних внесків, сплачених платником податку страховику-резиденту, недержавному пенсійному фонду, банківській установі за договорами довгострокового страхування життя, недержавного пенсійного забезпечення, за пенсійним контрактом з недержавним пенсійним фондом;
- суму коштів, сплачених платником податку у зв'язку із переобладнанням транспортного засобу, що належить платникові податку, з використанням у вигляді палива моторного сумішевого, біоетанолу, біодизелю, стиснутого або скрапленого газу, інших видів біопалива;
- суму коштів, сплачених платником податку на користь закладів охорони здоров'я для компенсації вартості **платних послуг з лікування**.



Для прикладу зупинимось на відсотках за іпотечним кредитом на придбання нерухомості!

Право на включення цієї суми в рахунок податкової знижки надається за одним іпотечним кредитом протягом 10 років поспіль, починаючи з року, в якому нерухомість була придбана або почала використовуватися як основне місце проживання.

## Порядок отримання податкової знижки за іпотекою



Замовте у банку довідку про відсотки, сплачені за іпотечним кредитом за попередній рік

Замовте в бухгалтерії довідку про доходи за формою 3 за попередній календарний рік



Заповніть декларацію про доходи та додаток №6 до неї

Подайте документи на отримання податкової знижки в Державну фіскальну службу за місцем реєстрації



Отримайте податкову знижку

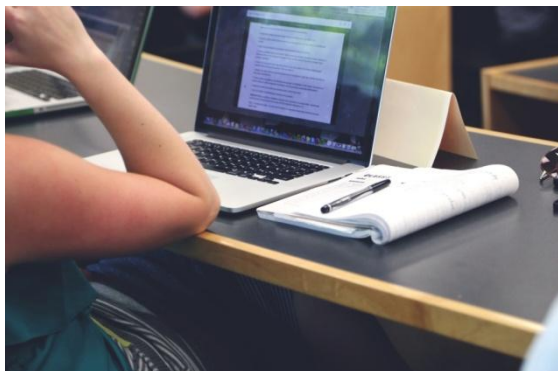


# ПОДАТКОВА ЗНИЖКА НА НАВЧАННЯ



Якщо ви студент-контрактник, а хтось із ваших батьків чи ви самі працюєте за трудовим договором, то маєте змогу повернути до 15% коштів, сплачених за навчання

- ▣ **Оформити податкову знижку** можуть студенти чи їхні батьки, які офіційно працювали на момент оплати контракту. Достатньо, щоб працював хтось один із батьків. Зароблених за податковий рік грошей має вистачити для оплати навчання, **це головне**. Якщо за навчання платив **підприємець**, то **права на податкову знижку в нього немає**.
- ▣ **Є ще одна умова:** згідно з п. 166.3.3. ПКУ, розмір плати за контракт за кожен місяць не повинен перевищувати розміру прожиткового мінімуму помноженого на 1,4. Тобто: **1 218 грн x 1,4 ≈ 1 710 грн. За 10 місяців навчального року – 17 100 грн.** Якщо сума більша, то різницю просто не братимуть до уваги під час розрахунку розміру знижки.



# Які документи потрібно подати?

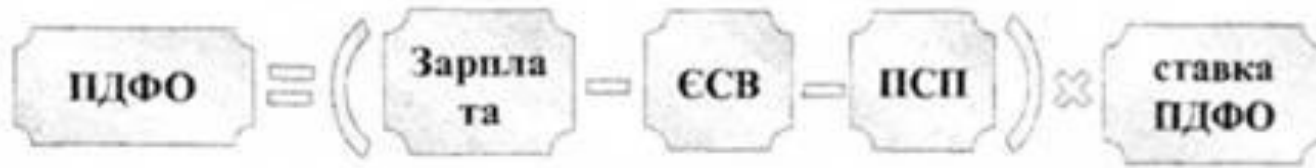
- копія паспорта (1 та 2 сторінки, а також прописка – і студента, і того, хто платив за навчання);
- копія ідентифікаційного коду (обох осіб);
- копія квитанції з банку про оплату навчання (довідка з університету про те, що ви заплатили за контракт, не є платіжним документом, а тому її не приймуть як підтвердження факту оплати);
- оригінал довідки про доходи (її видають в бухгалтерії за місцем роботи);
- заява про суму виплачених доходів та утриманих податків;
- декларація про доходи (зразок – на [сайті](#) ДФС);
- номер банківської картки чи рахунка;
- копія Договору про навчання;
- копія свідоцтва про народження студента (навіть якщо

# Все про податкові знижки!

**Інформаційне джерело:**

[http://vseprogroshi.com.ua/ru/vse-o-nalogov  
oj-skidke.html](http://vseprogroshi.com.ua/ru/vse-o-nalogovoj-skidke.html)

# Порядок нарахування ПДФО



## 1 етап

Визначення бази оподаткування (БО)

$$\text{БО} = \text{з/пл} - \text{ЄСВ} - \text{ПСП} \quad (1)$$

з/пл - нарахована заробітна плата

ЄСВ- єдиний соціальний внесок

ПСП - податкова соціальні пільга

### 1.1. Нарухування ЄСВ

$$\text{з/пл} \times \text{ЄСВ} (\%)* \quad (2)$$

\* ЄСВ = 3,6 %

ЄСВ на лікарняні = 2,0 %

ЄСВ на винагороду цивільно-правового характеру = 2,6 %

**Максимальні розміри доходів для утримання ЄСВ у 2015 році**

З 01.12.2015 р. до 31.11.2015 р. = 20706 грн. (1218 x 17)

З 01.12.2015 р. до 31.12.2015 р. = 23 476 грн. (1378 x 17)

### 1.2. Визначення права працівника на податкову соціальну пільгу (ПСП)

□ Залежить від розміру нарахованого доходу та категорії платника

# Порядок нарахування ПДФО

## 2 етап

### Визначення суми ПДФО

Якщо БО < 12180 грн, ставка 15%

$$\text{ПДФО} = \text{БО} \times 0,15 \quad (3)$$

Якщо БО > 12180 грн, ставка 15% та 20 %

$$\text{ПДФО} = 12180 \times 0,15 + (\text{БО} - 12180) \times 0,2 \quad (4)$$

Закон України від 28 грудня 2014 року №71-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо

## ПОДАТКОВА РЕФОРМА 2015 Р. В ЧАСТИНІ ВІЙСЬКОВОГО ЗБОРУ

	До 1 січня 2015	Після 1 січня 2015
<b>Платники</b>	<b>Фізичні особи – резиденти та нерезиденти, податкові агенти</b>	
<b>Об'єкт оподаткування</b>	<b>Доходи у вигляді заробітної плати та за договорами цивільно-правового характеру</b>	<b>Усі доходи, визначені статтею 163 ПКУ</b>
<b>Ставка</b>	<b>1,5 від об'єкту оподаткування</b>	
<b>Термін сплати</b>	<b>За правилами сплати ПДФО (ст.168 ПКУ)</b>	
<b>Термін дії</b>	<b>До січня 2015 року</b>	<b>До набрання чинності рішенням Верховної Ради України про завершення реформи Збройних сил України</b>



**Дякую за увагу!**

